

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

14.11.2011

B7-0590/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Kassettlahingumoonu keelustamine

**Sabine Lösing, Willy Meyer, Nikolaos Chountis, Bairbre de Brún,
Takis Hadjigeorgiou, Ilda Figueiredo, Alfreds Rubiks**
fraktsiooni GUE/NGL nimel

RE\883653ET.doc

PE472.802v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon kassettlahingumoona keelustamise kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kassettlahingumoona konventsiooni (KLK), mis jõustus 1. augustil 2010 ja mille 8. novembril 2011. aastal kinnitasid 111 riiki (108 riiki on konventsioonile alla kirjutanud, nende seas kolm ELi liikmesriiki, 63 riiki on konventsiooni ratifitseerinud, nende seas 19 ELi liikmesriiki ja 3 läbirääkijariiki),
 - võttes arvesse ülemääraseid kahjustusi tekitavate või valimatu toimega tavarelvade kasutamise keelustamist ja piiramist käsitlevat konventsiooni, mis jõustus 2. detsembril 1983, ning võttes arvesse täiendavaid muudatusi ja lisaprotokolle (I–V) ning asjaolu, et 8. novembri 2011. aasta seisuga on sellele konventsioonile alla kirjutanud 50 riiki ja 114 riiki on konventsiooni osalisriigid,
 - võttes arvesse 26. augusti 2011. aasta kassettlahingumoona protokoll (VI) eelnõu,
 - võttes arvesse oma 20. novembri 2008. aasta resolutsiooni kassettlahingumoona konventsiooni kohta,
 - võttes arvesse oma 8. juuli 2010. aasta resolutsiooni kassettlahingumoona konventsiooni jõustumise ja ELi rolli kohta,
 - võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni edusammude kohta miinivastases tegevuses,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et kassettlahingumoon kujutab endast tõsist ohtu tsiviilisikutele, sest ta põhjustab enamasti surmavaid vigastusi, ning arvestades, et konfliktijärgses olukorras on kassettlahingumoon kasutamine põhjustanud palju traagilisi vigastusi ja tsiviilohvreid, sest sageli leiavad mahajäänud lõhkemata osislõhkekehasid lapsed ja teised pahaaimamatud süütud inimesed;
- B. arvestades, et enamiku ELi liikmesriikide, parlamentaarsete algatuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide toetus on olnud otsustava tähtsusega Oslo protsessi edukaks lõpuleviimiseks, mille tulemuseks on kassettlahingumoon konventsioon (KLK); arvestades, et konventsioonil on praegu 66 osalisriiki, nende seas 17 ELi liikmesriiki ja 5 läbirääkijariiki;
- C. arvestades, et KLK keelab kassettlahingumoon kasutada, arendada, toota, muul viisil soetada, varuda, säilitada või kellelegi otseselt või kaudselt edasi toimetada ning kedagi abistada, ergutada või sundida mingil viisil osalema sellises tegevuses, mis on osalisriigile konventsiooni kohaselt keelatud;
- D. arvestades, et konventsioonis määratletakse kassettlahingumoon ohvritena kõiki isikuid,

kes on surma saanud või kannatanud füüsilisi või psühholoogilisi traumasid, majanduslikku kahju, sotsiaalset marginaliseerumist või oma õiguste kasutamise olulist kahjustust, mis on põhjustatud kassetlahingumoon kasutamisest, kusjuures ohvrite hulka arvatakse nii kassetlahingumoon tõttu otseselt kannatanud isikud kui ka nende mõjutatud perekonnad ja kogukonnad;

- E. arvestades, et konventsioonis määratletakse kassetlahingumoon lahingumoonana, mis on ette nähtud laiali paiskama või valla päästma osislõhkekehasid, millest igaüks kaalub alla 20 kilogrammi, ning tuletab meelde, et suurel hulgal kassetlahingumoon kasutasid koalitsiooniväed Afganistani ja Iraagi sõjas ning Iisraeli väed Liibanonis;
- F. arvestades, et konventsiooniga nõutakse kogu kassetlahingumoon hävitamist võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt kaheksa aasta möödumisel konventsiooni jõustumisest konkreetse osalisriigi jaoks, ning osalisriik võib erandjuhtudel taotleda lisapikendust kuni neli aastat;
- G. arvestades, et konventsiooniga kehtestatakse uued humanitaarnormid ohvrite abistamiseks, kusjuures ohvrite hulka arvatakse nii kassetlahingumoon tõttu otseselt kannatanud isikud kui ka nende mõjutatud perekonnad ja kogukonnad;
- H. arvestades, et teatavate tavarelvade konventsiooniga seoses on kassetlahingumoon protokoll (VI) eelnõus keelatud üksnes enne 1. jaanuari 1980 toodetud kassetlahingumoon kasutamine, soetamine, varumine või säilitamine ning pärast pikka kuni 12-aastast edasilükkamise perioodi on keelatud osaliselt muu kassetlahingumoon, mis on toodetud pärast 1. jaanuari 1980, kuid erandiks on kassetlahingumoon, millel on vähemalt üks järgmistest turvameetmetest: a) isehävituslik mehhanism või iseneutraliseeriv mehhanism; b) isedeactiveeriv omadus; või c) kaks või mitu initsieerivat mehhanismi, millest vähemalt üks toimib isehävitusliku mehhanismina; arvestades, et kassetlahingumoon protokoll (VI) eelnõus on samuti ette nähtud erand kassetlahingumoon jaoks, mis sisaldab mehhanismi või konstruktsiooni, mille tõttu jääb pärast lahingumoon laiali paiskumist mitte rohkem kui 1% lõhkemata lahingumoon kavandatud lahingupiirkonda;
- I. arvestades, et ainult ühe turvamehhanismiga kassetlahingumoon on osutunud ebausaldusväärseks, sest on jätnud maha suurel hulgal lõhkemata osislõhkekehasid ning toonud viimastel aastatel kaasa palju inimohvreid;
- J. arvestades, et kassetlahingumoon protokoll (VI) eelnõus ei ole ette nähtud kokkulepitud läbipaistvat ja kontrollitavat tehnilist standardit veamäära kohta;
- K. arvestades, et peaaegu kogu kassetlahingumoon, mida on kasutatud viimastes konfliktides ja mis on tsiviilelanikele põhjustanud raskeid humanitaartagajärgi, ei ole keelustatud kassetlahingumoon protokoll (VI) eelnõu alusel;
- L. arvestades, et kassetlahingumoon protokoll (VI) eelnõu ei ühildu KLLKga ega ole selle täienduseks;
- M. arvestades, et kassetlahingumoon protokoll (VI) eelnõus on sätestatud kohustused, mis on nõrgemad kui mõne riikliku poliitikameetmega juba vastuvõetud kohustused;

- N. arvestades, et kassetlahingumoonu protokoll (VI) eelnõu võib kaasa tuua selle, et kehtestades vastava rahvusvahelise õigusraamistiku selle kasutuseks, hakatakse rohkem kasutama kassetlahingumoonu, mis teatavasti tekitab vastuvõetamatut kahju tsiviilisikutele;
- O. arvestades, et kassetlahingumoonu protokoll (VI) eelnõuga luuakse ohtlik pretsedent rahvusvahelises humanitaarõiguses, sest tekib enneolematu olukord, kus vastu on võetud madalam rahvusvaheline standard pärast seda, kui enamik maailma riike on nõustunud karmima standardiga, samas kui rahvusvaheline humanitaarõigus peaks olema kumulatiivne ja pakkuma üha suuremat kaitset tsiviilelanikele;
- P. arvestades, et kassetlahingumoonu protokoll (VI) eelnõu võib kahjustada teatavate tavarelvade konventsiooni usaldusväarsust ja mainet, luues humanitaarõiguse alternatiivse juhtumi ja nõrgema normi;
- Q. arvestades, et tõsiseid küsimusi tekib seoses KKK osalisriikide põhimõttekindluse ja isegi seaduslikkusega, kui osaletakse läbirääkimistel, mille eesmärk on jätkuvalt kasutada kassetlahingumoonu, samal ajal kui KKK nõuab kassetlahingumoonu igasugusest kasutamisest loobumist ja ühinemist konventsiooniga;
- R. arvestades, et kassetlahingumoonu protokoll (VI) eelnõu võib takistada jõupingutusi saavutada KKK üldine kohaldamine;
1. kutsub kõiki ELi liikmesriike üles mitte vastu võtma, kinnitama ega järgnevalt ratifitseerima teatavate tavarelvade konventsiooni protokoll, mis lubab kasutada kassetlahingumoonu, mis on keelatud KKKga, ning kutsub nõukogu ja ELi liikmesriike üles vastavalt tegutsema teatavate tavarelvade konventsiooni neljandal läbivaatamise konverentsil, mis toimub 14. novembrist kuni 25. novembrini 2011 Genfis;
 2. kutsub kõiki ELi liikmesriike ja kandidaatriike, kes ei ole veel kassetlahingumoonu konventsiooni osalised, konventsiooniga kiiremas korras ühinema ning KKKle alla kirjutanud riike konventsiooni võimalikult kiiresti ratifitseerima;
 3. kutsub üles kõiki ELi liikmesriike, kes ei ole veel KKKga ühinenud, kuid kes soovivad vähendada kassetlahingumoonu humanitaarõiguse järgi, võtma kuni konventsiooniga ühinemiseni rangeid ja läbipaistvaid riiklikke meetmeid, sealhulgas kuulutama välja kassetlahingumoonu kasutamise, tootmise ja edasitoimetamise moratoriumi ning alustama kiiremas korras kassetlahingumoonu varude hävitamist;
 4. nõuab tungivalt, et kõik ELi liikmesriigid, kes on konventsioonile alla kirjutanud, kasutaksid kõiki võimalusi, sealhulgas kahepoolseid kohtumisi ja mitmepoolseid foorumeid, et ergutada neid riike, sealhulgas kõiki ELi kandidaatriike, kes ei ole KKK osalisriigid, ühinema konventsiooniga niipea kui võimalik, ning annaksid kooskõlas oma kohustustega KKK artikli 21 kohaselt oma parima selleks, et konventsiooniga mitteühinenud riigid loobuksid kassetlahingumoonu kasutamisest;
 5. nõuab tungivalt, et kõik riigid osaleksid kassetlahingumoonu konventsiooni istungitevahelistel kohtumistel 16.–19. aprillil 2012 Genfis ning osalisriikide kolmandal kohtumisel 10.–14. septembril 2012 Oslos;

6. nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid astuksid samme konventsiooni täitmise alustamiseks, sealhulgas lahingumoonade varude hävitamise, mahajäänud lahingumoonade kõrvaldamise ja ohvrite abistamisega, ning annaksid konventsiooni täita soovivatele riikidele rahalist või muud abi;
7. kutsub nõukogu ja komisjoni üles lisama kolmandate riikidega sõlmitavatesse lepingutesse lisaks standardsättele massihävitusrelvade leviku tõkestamise kohta standardsätte kassetlahingumoonade keelustamise kohta; kutsub neid üles astuma samme selles suunas, et täielikult keelustada massihävitusrelvad;
8. palub, et nõukogu ja komisjon käsitleksid kassetlahingumoonade vastast võitlust osana ühenduse välisabi programmidest, et abistada kolmandaid riike lahingumoonade hävitamisel ja humanitaarabi andmisel;
9. kutsub ELi liikmesriike, nõukogu ja komisjoni üles võtma meetmeid, et takistada kolmandaid riike varustamast kassetlahingumoonade valitsusväliseid osalejaid;
10. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kajastaksid läbipaistvalt käesoleva resolutsiooni tulemusena tehtud jõupingutusi ja annaksid üldsusele teada oma tegevusest konventsiooni järgimisel;
11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ELi liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile ja kassetlahingumoonade koalitsioonile.